

Kaikki hyötyvät, *kun* **osaamistaso** **nousee**

■ Lähes 500 aikuiskoulutuksen osaajaa kokoontui huhtikuun alussa Tampereelle valtakunnalliseen ammattilaistaapahtumaan, TUKEVAN kiltapäivään. Tilaisuudessa käytiin läpi esimerkkejä siitä, miten henkilöstön kasvava osaaminen lisää ihmisten pätevyyttä ja itsetuntoa ja parantaa yritysten kilpailukykyä.

TUKEVA on vuoteen 2006 jatkuva tutkimus-, koulutus- ja kehittämishanke, jossa yliopistot, korkeakoulut ja ammattikorkeakoulut ovat löytäneet uusia yhteistyötapoja. Hanketta koordinoi Aikuiskoulutuksen kehittämisyhtiö AIKE Oy.

Hankkeessa jatkokoulutetaan noin 1500 ammatillisten aikuisoppilaitosten opettajaa, muuta työntekijää ja elinkeinoelämän edustajaa. Suurin osa koulutukseen osallistuvista on ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten kouluttajia.

Onnistunut hanke

– TUKEVAN tuella järjestettävä koulutus on tutkintotavoitteista. Tavoitteemme on tuottaa 250 yliopistotason tutkintoa, projektijohtaja **Juhani Nieminen** kertoo.

Hän iloitsee hankkeen onnistumisesta. – Olemme hyvässä vauhdissa: yliopistollisten tutkintojen rinnalla hankkeen ”koulutusputkesta” on valmistunut jo yli 500 muodollisesti pätevää opettajaa, ja ammattikorkeakoulututkijontoja on suoritettu kymmeniä.

– TUKEVA on ollut kokonaisvaltaista kasvamista kaikille mukana oleville. Se on valtavan hyvän ja laaja-alaisen yhteistyön ansiota. Hanke on paljon muutakin kuin uusia virtuaalisia koulutusjaksoja, monimuotoistamista ja työssäoppimista.

Sitoutumista ja palkitsemista

Pirkanmaan TE-keskuksen johtaja **Riitta Varpe** puhui työntekijöiden pitkäjänteisen sitoutumisen tärkeydestä. – Se, miten ihmiset sitoutuvat työhönsä ja miten pitkäjänteisesti he tekevät työtänsä, on erittäin tärkeä näkökulma kun puhutaan strategisesta osaamisesta, hän painotti.

Varpe otti esille yhtälön, joka koostuu ihmisen tiedoista, taidoista, motivaatiosta, asenteista, kokemuksesta ja kontakteista. – Jos yksikin yhtälön jäsen on nolla, on lopputulos nolla.

Henkilöstöjohtaja **Sirkka Hagman** Nokian Renkaat Oyj:stä tarkasteli sitä, miten osaaminen vaikuttaa yritysten kilpailukykyyn.

– Kun me Nokian Renkaissa puhumme osaamisen kehittämistä, me puhumme aina siitä, mitä me haluamme olla tulevaisuudessa. Olemme kytkeneet kaiken osaamisen kehittämisen pitkäjänteiseen työn tekemiseen, Hagman sanoi.

– Meillä sallitaan myös tähtiä ja ollaan aidosti iloisia työkaverien onnistumisista. Yritys tukee ja antaa panoksia, mutta jokaisella

työntekijällämme on itsellään oltava oma vastuu ja tahto ammatitaitonsa kehittämisessä. Tähtiajatuksemme on: ”Me teemme tuotavaa ja kannattavaa työtä reilussa, rakentavassa ja ripeässä ilmapiirissä ja ymmärrämme, miten tekemisemme vaikuttaa kokonaisuuteen”.

Hagman kertoi Nokian Renkaiden sijoittavan prosentin liikevaihdostaan osaamisen kehittämiseen. Yrityksessä on tehty tiimitäiset osaamismatriisit, joihin kirjataan, mitä kukin osaa. – Jokaisella on mahdollisuus tehdä henkilökohtainen oppimissuunnitelmansa, ja osaamisen lisääntyminen vaikuttaa suoraan palkkaan. Yrityksessämme on paljon tutkintoon tähtäviä opiskelijoita.

Nokia Oyj:n projektikoordinaattori **Saila Ahonen** on hyvä esimerkki siitä, miten koulutuksesta hyötyvät sekä opiskelija että yritys. Hän oli aikanaan suorittanut yliopistossa kasvatustieteen approbatur- ja cum laude -opinnot. Nyt hän on 15 kuukaudessa suorittanut töiden ohella yli 90 opintoviikkoa lisää ja saanut kandidin paperit. Hän aikoo jatkaa yhtä tiiviisti ja saada maisterintutkinnon valmiiksi ensi joulukuun mennessä.

Ahonen on opinnoissaan erityisesti perehtynyt johtamiseen ja oppinut asioita, joita hän voi suoraan soveltaa työssään. Opintojen myötä hänen toimenkuvansa on laajentunut henkilöstöhallinnollisiin tehtäviin, mitä hän pitää hyvin palkitsevana. □

TU:n Joenpalo ja YTN:n Kauppi:

TYÖTTÖMYYDEN KASVU KATKAISTAVA HETI

■ Toimihenkilöunioni TU:n puheenjohtaja **Ilkka Joenpalo** vaatii, että uusi hallitus estää välittömästi yritysten laajat ja vaikeuksiltaan dramaattiset irtisanomiset. Irtisanottujen toimeentulon leikkaustoimenpiteiden sijaan hallituksen on pikaisesti tiukennettava lainsäädäntöä irtisanomissuojan osalta.

– Vuosituhannen vaihteen miljardivoitoilla yritykset vahvistivat vakavaraisuuttaan, koska palkansaajat tyytyivät keskitetyissä tuloratkaisuissa mataliin palkankorotuksiin. Nyt yrityksissä käytetään laskusuhdannetta alibina työntää ikääntyneimmät ja vähiten koulutetut toimihenkilöt työttömyyseläkeputkeen, Joenpalo sanoo.

Hallitusohjelmassa työllisyyttä ja taloustilannetta tukevat akuutit toimet on kirjattu yhteen kappaleeseen. Työntekijöiden irtisanomissuojan parantamisesta ei ole edes sivulausetta.

– Vaadin, että työllisyyspainotteista lisäbudjettia laadittaessa perusteellisuus on otettava erityisen huomion kohteeksi. Työpaikkojen menetykset esimerkiksi Uudessa-Kaupungissa ja Otmäällä ovat uhka koko talousalueen kehitykselle. Myös telakateollisuudessa tilanne on vakavasti uhanalainen eikä hallitusohjelma lupaa siihen juuri mitään apua, Joenpalo arvostelee.

Akavalaisen Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n puheenjohtaja **Heikki Kauppi** pitää erityisen huolestuttavana sitä, että yritykset vähentävät nyt väkeään voimakkaasti myös tutkimus- ja tuotekehitystehtävistä.

– Nykyresurssein maassamme jää suuri määrä hyviä tuotekehityshankkeita toteutumatta riskirahoituksen puutteesta. Käsillä olevassa tilanteessa on tärkeää kiirehtiä hallitusohjelmaan otettua julkisen t&k-rahoituksen lisäämistä. Suurten yritysten irtisanoma t&k-väki olisi nyt saatava töihin pk-yrityksiin luomaan pohjaa uudelle nousulle.

– Hallitusohjelman ”alueellinen tasapaino” ei saa merkitä maakuntien kehittämistä keskuksia kurjistamalla, vaan alueiden on löydettävä omat vahvuutensa. Keskusten kasvu voidaan helposti pysäyttää, mutta suurin osa saamatta jäävästä kasvusta ei siirry muualle Suomeen, vaan ulkomaalaisiin kasvukeskuksiin. – Teknologiakilpailua ei käydä maakuntien välillä, vaan globaalisti. Suomi on niin pieni maa, että jo muutamankin maailmanlaajuisesti kilpailukykyisen osaamiskeskuksen kehittäminen on meille erittäin suuri haaste, Kauppi huomauttaa.

Viimeisen vuoden aikana on teollisuudesta vähennetty 38.000 työpaikkaa. Viimeisimpiä ovat Nokia Networks ja Finnair, jotka molemmat ovat ilmoittaneet toista tuhatta henkilöä koskevista yt-neuvotteluista.

Molempien järjestöjen puheenjohtajat vetoavat sekä hallitukseen että työnantajiin työttömyyden kasvun ehkäisemiseksi. □